

LÆRERVEJLEDNING:
"MELLEM VENNER
– NOVELLER FRA HELE NORDEN"

Lærervejledning til undervisningsforløb
i danskundervisningen, 3.-6. klasse

INDHOLD

Introduktion til læreren	3
Kompetencemål og opmærksomhedspunkter	4
<u>Før læsning</u>	
Forventninger	5
Novellegenren	5
<u>Under læsning</u>	
Novelleanalyse 3.-4. klassetrin	6
Novelleanalyse 5.-6. klassetrin	6
Forståelsesspørgsmål	6
<u>Efter læsning</u>	
Nabosprog: komparativ sproganalyse	9
Hvilke fællesskaber er du en del af?	10
Skriveforløb: Skriv en fælles novelle	11
Ideer til videre forløb og opgaver	11
Bilag: <i>Hemliga stället</i>	12
Kildeliste	15

INTRODUKTION TIL LÆREREN

MELLEM VENNER er en novelleantologi, der er opstået gennem et nordisk samarbejde mellem seks forskellige nordiske forlag fra hhv. Finland, Sápmi, Sverige, Færøerne, Island og Danmark. 11 nordiske forfattere har givet netop deres bud på, hvad fællesskab er – eller ikke er.

Antologien og undervisningsmaterialet henvender sig til børn og unge i alderen 9-12 år. Materialet er tænkt som inspiration og forslag til emner, man kan arbejde med. Novellerne har tematikker, der på hver sin måde og fra hver sin vinkel adresserer temaet fællesskab, og de er desuden fulde af tomme pladser, som åbner op for spændende analyser og fortolkninger.

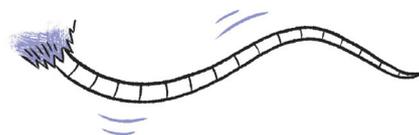
Formålet med materialet er at give eleverne en større forståelse af novellegenren og sætte fokus på det overordnede tema om fællesskab. Materialet varierer mellem klasseundervisning, gruppearbejde og individuelt arbejde, og der findes både analytiske, kreative og meddigtende opgaver. Opgaverne og de forskellige forløb favner bredt, således at man som lærer kan vælge mellem de opgaver og forløb, der passer bedst til ens klassetrin.

I afsnittet UNDER LÆSNING arbejdes der med novellanalyse. Her findes forløb og analyseark målrettet til undervisningen i 3.-4. eller 5.-6. klassetrin. Klassen læser og analyserer først en novelle med læreren med hjælp fra analysearkene i undervisningsmaterialet, og herefter kan eleverne i grupper analysere hver deres novelle til senere fremlæggelse for klassen.

I afsnittet EFTER LÆSNING præsenteres tre overordnede forløb, der omhandler nabosprog, undersøgelse af fællesskaber samt et skriveforløb. I forløbet med nabosprog skal eleverne arbejde med komparativ analyse af en svensk tekst. I undersøgelsen skal eleverne udforske fællesskaber på deres skole. Forløbet er inspireret af TV2's kampagne om fællesskaber, "ALT DET VI DELER". I skriveforløbet kan eleverne prøve kræfter med at skrive deres egen novelle i grupper. (Forløbet anbefales primært til 5.-6. klassetrin.) Afslutningsvis foreslås andre forløb og opgaver, som man kan arbejde med.

Der arbejdes tværfagligt med denne antologi. Både billedkunst, drama, understøttende undervisning og nabosprogsundervisning er fagområder, som er tænkt ind i materialet.

Rigtig god fornøjelse med læsningen!

KOMPETENCEMÅL OG OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER FOR DANSK:

- at sætte tekster ind i en sammehæng
- at undersøge samspillet mellem genre, sprog, indhold og virkelighed
- at gennemføre en målrettet analyse af en tekst
- at diskutere forskellige fortolkninger af en tekst
- at have forståelse for personskildring, fortæller og komposition
- at kunne diskutere bogens temaer og relatere dem til egen virkelighed
- at vurdere tekstens perspektiv på en tekst
- at tilegne sig viden om novellegenren og dens virkemidler
- at kunne gennemføre en novelleanalyse og fremlægge egne overvejelser og tanker om noveller

FØR LÆSNING – FORVENTNINGER:

Der tales kort om, hvilke forventninger eleverne har til novelleantologien. Dette sker i fællesskab i klassen.

- Ud fra novellens titel, hvilke forventninger har I så til, hvad novellerne kommer til at handle om?
- Er der noget ved billedet på forsiden af antologien, som kan få jer til at undre jer over, hvad novellerne handler om?

NOVELLEGENREN

Der gives et kort oplæg om novellegenren af læreren, hvor punkterne nedenfor kort gennemgås. Læreren vælger, hvilken novelle klassen skal gennemgå i fællesskab som eksempel på genreformatet. (Undgå at bruge novellen *Det hemmelige sted*, da novellen senere skal bruges på originalsproget til en komparativ analyse.) Herefter kan eleverne gå i gang med deres novelleanalyser i grupper.

NOVELLEGENREN – KORT FORTALT:

- Kort og enkelt handlingsforløb.
- Handlingens tidsforløb er ofte kort.
- Der er få personer med i novellen.
- Man får ikke fuldt kendskab til personerne, kun små indblik.
- I novellen er der ofte en konflikt, en udfordring eller et problem, som hovedpersonen skal løse.
- Handlingen har ofte et vendepunkt, der ændrer hovedpersonens liv, holdning eller opførsel.
- Begyndelsen kan være brat og gøre brug af ”in medias res”.
- Slutningen kan være brat og ende åbent og være iøjnefaldende.
- I noveller findes mange ”tomme pladser”. Det er steder i teksten, som ikke forklares, hvor læseren selv må fylde pladserne ud for at opnå en mening eller forståelse, blandt andet ved at gå på jagt i teksten efter svar på spørgsmål.

UNDER LÆSNING – NOVELLEANALYSE:

Genreblomsterne og analysepunkterne er tilpasset 3.-4. klassetrin samt 5.-6. klassetrin. Klassen læser og analyserer først en novelle med læreren med hjælp fra analysepunkterne. I gennemgangen lægges der op til, at novellen læses flere gange. Herefter kan eleverne i grupper analysere hver deres novelle. Det er vigtigt, at eleverne understøtter deres svar med eksempler fra teksten. Eleverne skal skrive deres besvarelser ind i et separat dokument. Når alle grupper er færdige med deres novelleanalyser, tages en fælles gennemgang, hvor grupperne fremlægger for hinanden.

FORSTÅELSESPØRGSMÅL

Forståelsesspørgsmålene på de følgende sider er tilknyttet de enkelte noveller. Læreren kan give de enkelte grupper forståelsesspørgsmålene til deres analyser, eller læreren kan beholde spørgsmålene og bruge dem til at guide grupperne undervejs.

PYJAMASFESTEN

- Hvad tænker I om Bolette og Sallys forhold?
- Hvordan oplever I, at Sally opfører sig over for Bolette?
- Hvad eller hvem tror I, at Sally egentlig er?
- Diskutér, hvordan veninder kan opføre sig over for hinanden.

ALVAR OG TANKEAFLYTTEREN

- Hvordan bruger Alvar tankeaflytteren?
- Er tankeaflytteren en hjælp for Alvar? Hvis ja, hvorfor?
- Hvad finder Alvar ud af om Angelina? Bruger Alvar den viden til noget?
- Hvad ville I bruge en tankeaflytter til, hvis I fik muligheden?

SILJA

- Hvordan er fortælleren i denne novelle?
- Hvad mener fortælleren med ”den der anden Elsa” eller ”den gamle Elsa”?
- Hvad mener Siljas veninder med, at fortælleren er “...en af de værste...”?
- Hvilken viden får vi om fortælleren i denne novelle? Og hvordan bliver denne viden delt med os som læsere?

JEG GIDER IKKE I SKOLE I DAG

- Hvordan er venskabet mellem Tooke og Per?
- Hvad sker der med Pers og Tookes venskab, da Hans begynder i klassen?
- Beskriv ALLE de følelser, Tooke oplever, da Hans og Per finder sammen.
- Hvorfor tror I, at man i et venskab kan sidde fast i en forkert ”rolle”, og hvad kan man selv gøre for at komme ud af denne?

FÆRGEKAJEN

- Hvorfor tror I, at forfatteren har valgt at give novellen titlen ”Fægekajen”?
- Hvilke nye fællesskaber bliver Nils en del af i sin sommerferie?
- Hvad er det, der binder de forskellige etniciteter sammen i landsbyen?

EN NY START

- Hvad tænker Emma om den nye familie, der er flyttet ind?
- Hvad gør Emma, da hun finder ud af, at hendes mor har været med til at mobbe Leahs mor?
- Forklar novellens titel. Hvem får en ny start i novellen?
- Hvad tror I, der kommer til at ske efter novellens slutning?

DET NYE HUS

- Hvordan oplever Maria, at familien er flyttet?
- Hvad er det, Ole tror, han kan høre på sit værelse?
- Hvem tror I, den store pige er, som går hjem med Maria?
- Hvordan ender mysteriet med at blive opklaret?

BØRNEBORDET

- Sammenlign stemningen i begyndelsen og slutningen af novellen.
- Hvordan forestiller I jer, at det må være at sidde ved børnebordet?
- Hvad tænker I om, at forældrene overlader den lille til børnene?
- Hvordan skal det forstås, at børnene til sidst fjernes fra ”gerningsstedet”?

LOVER DU?

- Hvad er det særlige ved denne novelles layout?
- Hvad er det særlige ved fortælleren?
- Hvilken effekt har det at læse en novelle, der er opbygget på den måde?
- Hvordan får de tomme pladser særlig betydning for sådan en novelle?

DET HEMMELIGE STED

- Hvordan oplever I, at forholdet er mellem mor og datter?
- Hvad betyder det for datteren, at moren deler deres hemmelige sted med den nye familie?
- Hvad tror I, elgen kunne være et symbol på?

UGLEMANDEN

- Hvorfor tror I, at folk i byen taler om Uglemanden på den måde?
- Hvad tror I, der skete, dengang Uglemanden gik amok til byfesten?
- Hvad sammenligner Estrid Uglemanden med, når hun kan lugte ham?
- Hvad er det, Uglemanden får Estrid til at tænke på? Hvorfor får hun tårer i øjnene?

NABOSPROG – KOMPARATIV ANALYSE:

NABOSPROG:

I dette forløb læser klassen i fællesskab novellen: *Hemliga stället*. Eleverne får udleveret en kopi af novellen på originalsproget svensk og skal nu gå på opdagelse i teksten efter sproglige ligheder og forskelle. Det gør de ved hjælp af trafiklysmetoden, hvor man maler/highlighter tekstens ord hhv. grønne, gule og røde. Metoden giver eleverne et større blik for overordnede sproglige forskelle og ligheder, fordi der opstår et meget tydeligt visuelt billede af, hvor tæt beslægtede de to nordiske sprog er.

TRAFIKLYSMETODEN:

De sproglige mønstre spottes efter følgende teknik:

GRØN: De grønne ord er ens for begge sprog. De betyder det samme og staves også ens. Her er det bare fuld fart frem!

GUL: De gule ord betyder det samme, men staves lidt forskelligt. Den gule farve viser, at nu skal man være ekstra opmærksom og sænke farten lidt.

RØD: De røde ord findes ikke på dansk. Nu må man stoppe helt op for at forstå ordet. Her skal eleverne prøve at finde frem til ordets betydning ved at se på sammenhængen, som ordet står i. Hvis eleverne stadig ikke kan forstå ordet, må de gerne gøre brug af en ordbog.

NB. I dette forløb er det vigtigt, at eleverne ikke har adgang til den oversatte version af novellen. Den kan man f.eks. tage i brug til sidst, ved at læreren læser hele novellen højt på dansk.

FÆLLESSKABSUNDERSØGELSE:

– HVILKE FÆLLESSKABER ER DU EN DEL AF?

Vi mennesker kan være hurtige til at sætte hinanden i bås. Men måske har vi i virkeligheden mere til fælles, end vi faktisk går og tror?

Med inspiration fra TV2's kampagne "Alt det vi deler" skal eleverne undersøge FÆLLESSKABER. Klassen ser først kampagnevideoen og skal så i mindre grupper lave fællesskabsplakater til at hænge op på skolen. Skolens elever kan nu sætte kryds ved de fællesskaber, som de hver især tilhører. Man kan sagtens sætte sine kryds anonymt. Det er en spændende undersøgelse, der udfordrer elevernes tanker om både individet og fællesskaber.

Aktiviteten strækker sig over flere uger, og plakaterne skal have lov til at hænge på skolen omkring 2 uger, før de tages ned. Herefter finder selve evalueringen sted, hvor alle kryds tælles op, og der dannes et overblik i klassen over, hvilke fællesskaber der fik mange/få krydser.

Tag en snak i klassen om oplevelsen. Evalueringen må meget gerne lede frem til, at eleverne skaber deres egne metarefleksioner efter at have arbejdet med emnet.

NB. Hvis skolen har samling eller morgensang, kan undersøgelsen samt resultaterne eventuelt blive præsenteret der.

SE KAMPAGNEVIDEOEN TIL *ALT DET VI DELER* PÅ DANSK:

https://www.youtube.com/watch?v=B3_52CULpJg

SKRIVEFORLØB: SKRIV EN FÆLLES NOVELLE

I dette forløb skal eleverne prøve kræfter med at skrive deres egen novelle om fællesskab med udgangspunkt i alt det, de har lært gennem forløbet. Som udgangspunkt er dette forløb tænkt som et gruppeprojekt, da det kredser om fællesskabstanken, og dermed muliggør at give eleverne yderligere erfaring med at arbejde sammen mod et fælles mål, nemlig en trykt novelle til udgivelse i klassen.

Når alle grupper er færdige og har trykt deres noveller, kan I lave en fernisering i klassen, hvor alle novellerne præsenteres og vises for hinanden.

NB. INDIVIDUELT: Der må selvfølgelig gerne tages højde for elever, der evt. gerne kan og vil prøve kræfter med at skrive deres egen novelle.

IDEER TIL ANDRE FORLØB OG OPGAVER:

Følgende liste er over ideer til opgaver eller afleveringer, der særligt lægger op til, at eleverne kan arbejde selvstændigt og fordybe sig i et bestemt emne. (Dramatiseringen af én scene er dog tænkt som gruppearbejde):

- Tegn en forside til en af novellerne (billedkunst).
- Dramatisér en scene fra en af novellerne.
- Videredigt på en af novellerne med en åben slutning.
- Skab en visuel gengivelse af en novelle ved at lave en NovelleBENTO.

Vælg 5 genstande, der fortæller noget om handlingen, personerne og stemningen i novellen. Bogbillederne vises i klassen. De andre elever kan nu forsøge at gætte, hvilken novelle det drejer sig om, ud fra de genstande, der er blevet valgt.

Maria Turtschaninoff: *Hemliga stället*

Mamma väcker mej tidigt på morgonen. De andra sover än, men hon och jag är morgonpigga. Vi äter ingen frukost, dricker bara lite vatten. Rör oss så tyst vi kan så att vi inte väcker min lillebror och hans pappa. Det är inte helt lätt: stugan är bara ett enda rum. Vi klär på oss våra gröna Fjällrävenbyxor och jackor. Vi har likadana, mamma och jag.

När har det senast varit bara jag och mamma? Det minns jag inte. Nu är det alltid hon, jag och hennes nya familj.

Mamma kränger på sej sin ryggsäck och stänger dörren tyst om oss. Hon packade ryggsäcken redan igår kväll. Det finns något i den, en överraskning. Det är sommar, juni, skogen är lika grön som våra jackor. Vi går söderut längs vägen, tittar efter djurspår i sanden. Jag ser både älgspår och grävlingsspår. Mamma har lärt mej hur man känner igen olika djurspår. Det jag kan om skogen har jag lärt mej av henne. Vi hittar rävbajs också. Och på en sten en spyboll från en uggle. Jag petar sönder den med en pinne och ser en massa hår och små, tunna vita ben. Någon form av gnagare, säger mamma.

När vägen delar sej går vi åt vänster, och där vägen klättrar upp på en liten kulle viker mamma av från vägen och går in i skogen. Det finns nånting speciellt här som mamma vill visa mej.

”Nu ska jag lära dej hur man hittar i skogen”, säger hon. ”Ta sikte på saker som är lätta att känna igen, som den där stora stenen. När du gått förbi den ska du vända dej om och se hur den ser ut från andra hållet. Tänk alltid på hur det ska se ut när du går tillbaka. Det är det allra viktigaste.”

Vi klättrar ner för en sluttning till en sänka, följer den en bit. Jag vänder mej hela tiden om, ser på buskar och stenar och träd så jag ska komma ihåg hur man hittar tillbaka. Så kommer vi till ännu en ås, men genom den här finns en klyfta. Det växer stora, uråldriga granar på båda sidor om klyftan, de böjer sej över mej, skymmer himlen. Precis där vi ska gå växer en liten bebigran, lika stor som jag. Den gör jag till mitt vägmärke.

När vi kommit genom klyftan förstår jag genast vad det är mamma vill visa mej. Det finns en sagovärld på andra sidan. Djupgrön mjuk mossa täcker marken mellan de höga granarna och mellan dem rinner en klar bäck. Stora stenar är täckta av samma gröna mossa, och det växer yviga ormbunkar mellan stenarna. Det är helt tyst, allt som hörs är bäckens porlande. Vattnet är klart, man kan se botten som är täckt av ljus sand. Jag har aldrig sett ett sånt ställe förut: avskilt från omvärlden, mystiskt, magiskt och helt och hållet mammas och mitt. Ingen annan vet om det.

Det börjar regna. Jag blir ledsen, måste vi gå hem nu? Men mamma ler finurligt, öppnar sin ryggsäck och tar fram en grön presenning. Hon spänner upp den mellan två av granarna, vant och proffsigt, hon är som en helt annan mamma här ute i skogen. En som gör saker lugnt och metodiskt, som inte blir arg och svär för minsta lilla. Hon gör ett mysigt litet bo åt oss dit regnet inte kan nå. Vi sätter oss under presenningen, och hon har sittunderlag med också. Regnet smattrar stillsamt mot presenningen.

Det finns mer i ryggsäcken: spritköket, konservburkar, kex. Mamma tar vatten i spritkökets kastrull och börjar koka makaroner. Till frukost! Allt är uppochned och omvänt här, och jag älskar det. När hon öppnar konserven svär hon – det är ananas, inte en köttkonserv som hon trodde. Etiketten har ramlat av. Jag försöker släta över situationen, vill inte att mamma blir sur, inte nu när allt är så perfekt. Jag har aldrig suttit vid en bäck under ett regnskydd och ätit förut. Det är som att vara i en bok. Sagornas och lägereldarnas tid. Mamma är mycket bra på sagor, hon har en lugn och mjuk röst som är som gjord för att berätta. Men det är länge sedan hon haft tid att berätta sagor för mej. Vi samsas alla fyra om ett enda rum på sommarstugan. Det ryms inga sagor där.

”Jag tycker ändå inte om burkkött”, säger jag. ”Ananas är mycket godare.” Mamma lugnar sig. Vi äter kokta makaroner med ketchup, och ananas till efterrätt.

”Det här är vårt ställe”, säger mamma. ”Vår hemlighet. Vi skall inte berätta om det för någon.” Aldrig aldrig ska jag berätta om sagovärlden och bäcken för någon. Äntligen har jag något som är bara mitt och mammas, jag har återfått en bit av *min* mamma, den som inte är någon annans.

När vi ätit färdigt har det slutat regna. Vi tar varsitt kex med oss och utforskar bäcken. Åt höger rinner den in i en trist och ful snårskog, men åt vänster kan man följa den länge, och sagolandskapet bara fortsätter och fortsätter.

”Jag har aldrig sett nåt så här fint”, säger jag och hoppar över bäcken. Mamma ser nöjd ut. Kanske vi kan göra det här fler gånger, bara hon och jag. Gå till det hemliga stället innan någon annan vaknat och äta frukost.

När vi går hem låter mamma mej visa om jag kan hitta vägen. Det kan jag. Inte en enda gång tar jag fel.

Mamma hinner inte komma till det hemliga stället fler gånger medan jag är på stugan, men jag går dit själv ibland. Jag hittar. Jag är inte rädd. Vika av uppe på kullen, ner i sänkan, stenar, enbuskar, klyftan med granarna som vaktar. Bebigranen. Jag studerar djurens spår i naturen på egen hand: kottar spillkråkan hackat i, älgens spillning i stora högar strax intill bebigranen. Jag sitter vid bäcken utan spritköket men jag har med mej äpplen och choklad. En bok. Jag läser och lyssnar till bäckens sorl och njuiter av friden. Av sagorna som väntar på mej under granarnas täta grenar.

I juli är jag med pappa i stan. Det är också roligt. Vi går på tivoli och bio och sover länge på morgnarna. I augusti börjar skolan och jag är varannan vecka hos pappa och varannan hos mamma. Första mammaveckan sitter mamma och jag vid köksbordet medan jag äter mellanmål. Lillebror sover och hans pappa är på jobb. Mamma berättar om vad hon och hennes nya familj gjort i juli, när jag var borta. De har haft gäster på stugan. Ett par, vuxna, utan barn. Hon berättar glatt att hon tog dem till bäcken, de hade picknick där, alla tyckte att det var så fint. De var där allesammans, mamma och hennes man och min lillebror och gästerna.

Jag blir stelare och stelare i kroppen medan hon berättar. Magen krymper till en hård boll. Det var *hon* som sa att det skulle vara vår hemlighet. Det var *hon* som sa att vi inte skulle berätta för någon. Nu minns hon inte ens att det var hemligt.

Hon förstår inte alls varför jag blir arg och ledsen. Svartsjuk, kallar hon mej.

Næste sommer är vi på stugan igen. Det är ännu trångare än förra året. Min lillebror går nu, och drar ner allt han kommer åt. Jag sover på golvet, madrassen är min enda egna plats i stugan och den städas undan dagtid.

Det regnar i flera dagar. Ingen är på gott humör.

Den första dagen utan regn bestämmer jag mej för att gå ut. Fjällrävenbyxorna är för små, jag har vuxit under året. Men jackan passar fortfarande, fast ärmarna är lite korta. Jag tar på mej gummistövlar och packar in sittunderlaget i min egen ryggsäck, insvept i en plastpåse. Uppe på kullen svänger jag av från vägen. Går över åsen, ner i sänkan. Vidare. Skogen susar runt mej, och det känns som sommaren innan, och ändå inte. Jag gör som mamma lärt mej, stenblock och enbuskar, de är där de skall vara. Men något är fel. Det finns inga höga grantoppar där framme. Det är alldeles för ljust.

Jag kommer ut på ett hygge. All skog är borta. Åsen och den hemlighetsfulla klyftan ligger nakna under hyggesris och stubbar. Marken är brunbränd av solen, allt är dött. Jag stannar upp. Vet inte om jag vill vidare. Om jag vill se.

Men jag fortsätter. Det är varmt utan trädens skugga, jag knyter jackan om magen och kliver och hoppar över ris och kvarlämnade tunna trädstammar.

Stigarna är borta, men jag är säker på att det där är min klyfta i åsen, den där bebigranen växte. Jag går in i klyftan och ser ner på andra sidan.

De hundraåriga granarna är borta. Mossan har bränts brun av solen, breda traktorspår har rivit upp marken. Inga ormbunkar vajar mer. Bäckan finns kvar, fast den ser mer ut som ett sårigt dike.

Det finns ingenting kvar för mej här. Sagorna är borta. Jag vänder mej om.

Mitt på hygget står en stor älg med mäktig krona. Jag stelnar till, står helt stilla. Jag har aldrig sett en älg på så här nära håll. Mitt hjärta bultar, hårt. Jag är både rädd och förtrollad.

Älgen vänder huvudet mot mej. Den tittar på mej en lång stund, helt orädd. Jag tittar tillbaka. Så fortsätter den med smidiga, ljudlösa steg över hygget och försvinner in i skogen längre bort. Den orörda skogen, som ingen huggit.

Jag tar sikte på en knotig tall i utkanten av skogen, precis där älgen försvann. Jag ska hitta mitt eget ställe, ett som bara jag och älgen känner till.

KILDELISTE:

- Svensk ordbog: <https://sprogbro.org/>
- Kampagnevideoen ALT DET VI DELER:
https://www.youtube.com/watch?v=B3_52CULpJg
- Kreditering af fællesskabsplakater: Schaffalitzky, Caroline & Nielsen, Anni (2020). Udviklet for STUK. Syddansk Universitet – Filosofi i Skolen. Tilgængelig på: www.sdu.dk/filosofiiskolen
- Genreblomsten: <https://indidansk.dk/genreblomst/>
- Trafiklysmetoden: Henriksen, Thomas (2011). En ny tilgang til nabosprogsundervisningen. Sprog i Norden, s. 117–130. Hentet fra <http://ojs.statsbiblioteket.dk/index.php/sin/issue/archive>
- The campagnevideo ALL THAT WE SHARE:
<https://www.youtube.com/watch?v=jD8tjhVO1Tc>

